

Лектор навчальної дисципліни
Контактна інформація лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Охорона ґрунтів»**

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність 201 «Агрономія»
Освітня програма «Агрономія»
Рік навчання – 4 семестр – 8
Форма здобуття вищої освіти – денна
Кількість кредитів ЄКТС- 4
Мова викладання – українська

д. с.-г. н., професор Булигін Сергій Юрійович

s.bulygin@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2909>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона ґрунтів поглиблено вивчає діагностику стану ґрунтового покриву, формалізацію факторів деградації, розробку моделей для формування захисту і відтворення родючості ґрунтів. Вивчення курсу формує глибоке пізнання природи та механізмів ерозії ґрунтів, що застосовуються при освоєнні, формуванні екологічно безпечних агроландшафтів, забезпечує студентів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками для раціонального використання земельних ресурсів та ґрунтів із урахуванням особливостей ґрунтового покриву, генезису ґрунтів, їх складу та властивостей у процесі їх сільськогосподарського використання.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

1. Базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин;

7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрив та засобів захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище;

8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур, шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів;

9. Здатність управляти комплексними діями або проектами відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (ПРН):

9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1.				
Тема 1. Загальна концепція формування екологічно сталих і високопродуктивних агроландшафтів в умовах небезпеки ерозії і посух	2/4	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття, знати формування екологічно сталих і високопродуктивних агроландшафтів в умовах небезпеки ерозії і посух	виконання практичної роботи	10
Тема 2. Фізичні основи ерозії ґрунтів	2/4	Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов, аналізувати фізичні основи ерозії ґрунтів	виконання практичної роботи	10
Тема 3. Фактори водної ерозії ґрунтів	2/4	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття, аналізувати фактори водної ерозії ґрунтів	виконання практичної роботи	10
Тема 4. Фактори вітрової ерозії ґрунтів	2/4	Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов, аналізувати фактори вітрової ерозії ґрунтів	виконання практичної роботи	10
Модуль 2.				
Тема 1. Властивості, класифікація, картографування еродованих ґрунтів	2/2	Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов, вміти картографувати еродовані ґрунти	виконання практичної роботи	10

Тема 2. Природа і закономірності ерозійних процесів	2/2	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття, знати закономірності ерозійних процесів	виконання практичної роботи	10
Тема 3. Принципи і алгоритм інженерного проектування протиерозійно впорядкованих агроландшафтів	3/10	Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог, вдосконалювати принципи і алгоритм інженерного проектування протиерозійно впорядкованих агроландшафтів	виконання практичної роботи	10
Всього І семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів із 70). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Усі самостійні роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів, заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Оцінка і управління якістю ґрунтів : навчальний посібник / С. Ю. Булигін [та ін.]. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2020. - 489 с.
<https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/6273>
2. Охорона ґрунтів : навчальний посібник / С. Ю. Булигін, С. В. Вітвіцький, В. А. Величко. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2018. - 441 с.
<https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/5474>
3. Агрофізика ґрунту : підручник / С. Ю. Булигін, С. В. Вітвіцький. К. : НУБіП України, 2021. 472 с. <https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/9276>
4. Збірник завдань і вправ з фізики ґрунту: навчальний посібник / С. Ю. Булигін, С. В. Вітвіцький. - К. : [б. и.], 2019. - 149 с.
<https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/6161>
5. Моніторинг якості ґрунтів : підручник / С. Ю. Булигін [та ін.]. - К. : Видавництво НУБіП України, 2019. - 422 с.
<https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/6189>